

Dotační systém města očima Iniciativy Varnsdorf 2000

Jako většina občanů našeho města jsme při hledání informací o práci zastupitelstva a radnice odkázáni na to, co na svých stránkách zveřejní Hlas severu. Proto jsme si dali trochu práce a pozorně přečetli všechny „Hlasy“ za období let 2008 až 2014. A to především jejich zpravodajství o jednání zastupitelstva města. Citace zveřejňujeme na našich webových stránkách www.oivarnsdorf2000.cz.

Odnesli jsme si z toho dva základní poznatky. Prvním je fakt, že i ve Varnsdorfu jde o veřejné peníze vždy až na prvním místě. Druhým poznatkem pak je, že po celé toto období v zastupitelstvu nefungovala žádná opozice vůči těm, co vládli městu. Prolnutí zmíněných dvou skutečností muselo nutně vyústit v něco zavánějícího a nezdravého. Fakta zveřejněná v Hlasu severu na to vcelku zřetelně ukazují.

Populaci města Varnsdorfu lze dle dostupnosti a objemu poskytovaných investičních, resp. dotačních prostředků rozdělit do čtyř kategorií:

4. kategorie: **Občan – tělo a krev města ▶ 15 664 osob ◀** (k 1. 1. 2014).

Podstata i smysl celé municipální struktury a též nositel rozpočtové finanční podstaty města:

▶ vyžaduje na základě své místní identity, aby všechny finanční prostředky města byly využity a spotřebovány hospodárně a ku prospěchu nejširší veřejnosti a rozvoje města jako celku.

3. kategorie: **Občan, který je členem spolku nebo sdružení; včetně sportovních aktivit:**

▶ vyžaduje účelové dotace z Grantového programu města Varnsdorf.

2. kategorie: **Občan, který je členem subjektu, jenž výslovně deklaruje sportovní aktivity:**

▶ vyžaduje přímé dotace z Koncepce podpory sportu ve městě Varnsdorf plus účelové dotace z Grantového programu města Varnsdorf

= dvojitá dotační příležitost. Jedná se přitom o cca **5% obyvatel** města.

1. kategorie: **Vlastník soukromé akciové společnosti FK Varnsdorf:**

▶ vyžaduje dotace „...tady a teď!“, odsouhlasené přímo na místě jednání zastupitelstvem – bez zohlednění dotačních či jiných zásad rozpočtového financování města.

*Vlastníkem FK Varnsdorf je s podílem 96,77% firma TOS Varnsdorf.

Majoritními vlastníky firmy TOS Varnsdorf jsou s podílem 43,829% Ing. Jan Rýdl st. a s podílem 21,266% Ing. Jan Rýdl ml. – viz firemní prezentace z 19. února 2011 – TOS_VARNSDORF_prezentace.pptx.

Kategorie 4.

Celý současný dotační systém představuje břemeno, které významně devastuje finanční i sociální integritu města Varnsdorf. Druhotným důsledkem je skutečnost, že v rámci politického rozhodování místní samosprávy způsobuje nežádoucí disproporce ve financování investic do základní infrastruktury i makrostruktury města. **Děje se tak na úkor občanů, shora uvedených jako kategorie 4.** Nejmarkantněji to ilustruje necitlivé zasazení sportovních objektů a areálů do struktury města. Buď se jedná o objekty neestetické a předimenzované nebo urbanisticky nevhodně a nelogicky umístěné.

Kategorie 3.

Financování společenských aktivit samospráva (zastupitelstvo města) vyřešila tzv. **Grantovým programem města Varnsdorf**, jehož zásady jsou každoročně aktualizovány. Do čerpání peněz z tohoto programu mají přístup všechny společenské organizace – včetně sportovních, které toho v plném rozsahu využívají.

Kategorie 2.

Nevyváženost celého dotačního systému stojí na skutečnosti, že **sportovní subjekty mají od samosprávy navíc** pro čerpání financí k dispozici ještě tzv. **Koncepci podpory sportu ve městě Varnsdorf**, platnou od 1. ledna 2014, která jim poskytuje další instrument přímých dotací (usnesení zastupitelstva č. 95/2013). **Jedná se zjevně o neopodstatněné zvýhodňování sportovních subjektů.**

Jiné společenské aktivity, potažmo 95% ostatních občanů města, žádnou obdobnou koncepci a účelově vázané dotace „na člena“ nemají. Koncepce podpory sportu se proto jeví jako nesystémové usnesení samosprávy města. Je přinejmenším v rozporu s požadavkem obecně vnímaným jako spravedlnost ve financování společenských a veřejně prospěšných aktivit včetně souvisejících investic. **Samospráva tak koná i proti zásadám, zakotveným v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb.**

Kategorie 1.

Nesystémové jsou též nenávratné finanční příspěvky z rozpočtu města, jež jsou schvalovány zastupitelstvem města pro soukromou akciovou společnost FK Varnsdorf. A to zcela mimo zásady, stanovené Koncepcí podpory sportu i Grantovým programem města. Požadavky na poskytnutí těchto příspěvků jsou vznášeny již řadu let na místě zasedání zastupitelstva, většinou při projednávání plánovaného rozpočtu města. Jejich předkladateli jsou individuálně – a **nad rámec plánovaných výdajů** – někteří členové zastupitelstva. Někdy se dokonce jedná o návrh, vznesený občanem z veřejného pléna. Tyto milionové částky přitom v řadě případů převyšují úhrn finančních příspěvků, poskytnutých ostatním sportovním a společenským aktivitám za celý rok. **Dotace vyplacené na účet FK Varnsdorf, a.s. nelze únosným způsobem odůvodnit ani odkazem na zákon č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu.**

Ze stanovisek vedení a.s. FK Varnsdorf, zveřejněných v lokálních sdělovacích prostředcích (městský zpravodaj Hlas severu), lze důvodně usuzovat na záměr o těsnější propojení s městem Varnsdorf. Například vstupem města do vlastnických struktur této společnosti a pod. Podmínky k tomu jsou nyní politicky nastaveny, s ohledem na výsledek komunálních voleb, jež se konaly v říjnu 2014. **Se všemi riziky, která z toho pro ekonomiku města vyplývají. Neboť tímto okamžikem by se ve Varnsdorfu naplnil černý scénář o propojení komunální politiky a soukromého byznysu FK Varnsdorf, a.s.**

REGIA a.s.

Celkový obraz finančních zdrojů, z nichž čerpají subjekty, jež provozují sportovní činnosti ve Varnsdorfu, by nebyl úplný bez toho, aby se popsala úloha akciové společnosti REGIA, jejímž vlastníkem je město Varnsdorf. K tomu nejdůležitěji poslouží citace z dokumentu „Koncepce podpory sportu ve městě Varnsdorf“ – jedná se ve skutečnosti o **další dotační „kanál“**:

„4.1. Dotace na využívání sportovních zařízení v majetku města

Provoz sportovišť ve vlastnictví města, správu a jejich údržbu kromě údržby sportovních zařízení a tělocvičen u základních a středních škol zajišťuje společnost REGIA, a.s.

Město vlastní tuto obchodní společnost REGIA, a.s. se 100 % majetkovou účastí, kterou podporuje přímou dotací v rámci každoročního schvalování rozpočtu na základě předložené žádosti jednotlivých orgánů obchodní společnosti.“

Z á v ě r:

Cesta k nápravě spočívá v přehodnocení celého dotačního systému. **To současně znamená nastolení požadavku na zrušení usnesení městského zastupitelstva č. 95/2013, kterým byla schválena Koncepce podpory sportu ve městě Varnsdorf.**

Pro všechny zájmové a společenské aktivity by měl být závazný jediný systém, postavený jako grantový program. Musí být ovšem dopracován tak, aby byla zaručena transparentní veřejná kontrola konečného využití všech vyplacených příspěvků, poskytnutých z rozpočtu města. Včetně precizněji zpracované agendy pro hodnocení a schvalování jednotlivých žádostí, jež bude pod plnou kontrolou veřejnosti. Totéž se týká dotací a dalších finančních prostředků transferovaných přes účetnictví a.s. REGIA.